

Namn: _____ Födelseid: _____

Tentamen består av tre delar. **I den första delen** ställs tio flervalfrågor. Varje fråga har fyra påståenden, av vilka man ska välja det rätta alternativet. Endast ett av påståendena är korrekt. För rätt svar ges +2 poäng, för fel svar -2 poäng och för obesvarad fråga noll poäng. Denna del ger maximalt 20 poäng.

I den andra delen ställs 30 rätt/fel-frågor, av vilka man ska välja det rätta svarsalternativet. För rätt svar ges +2 poäng, för fel svar -2 poäng och för obesvarad fråga noll poäng. Denna del ger maximalt 60 poäng.

I den tredje delen ställs fem korta frågor. Det skriftliga svaret ska ges inom det för ändamålet reserverade svarsfältet. Varje fråga ger poäng enligt skalan 0-4. Denna del ger maximalt 20 poäng.

Tentamen ger maximalt 100 poäng. För godkänd prestation krävs 50 poäng (om tentamen visar sig vara svår kan poänggränsen vara lägre, dock aldrig högre).

Frågorna kan innehålla räkneuppgifter. Kalkylator förutsätts.

De rätta svaren står att finna efter tentamen på webbadressen www.sijoittajapalvelin.net. Resultaten delges tentanderna per e-post efter att svaren granskats. Notera också frågorna i slutet och råden för sökande av ändring om du inte är nöjd med bedömningen och/eller svaren. På sista sidan finns plats för egna anteckningar.

Anteckna dina svar på tentamenspappren.

Returnera till slut alla svarpapper. Tack.

DEL I

Tio flervalsfrågor. Varje fråga har fyra påståenden. Lägg ett kryss vid det påstående som enligt din mening ger svaret på frågan. Lämna svarsfältet tomt om du inte vill svara, det vill säga anteckna ingenting vid föreliggande fråga. Endast ett av påståendena är korrekt.

1 Vilket av följande påståenden är INTE en korrekt beskrivning av konjunkturfluktuationer och deras orsaker?	
a) Förändringar i den privata konsumtionsefterfrågan är vanligen inte orsaken till konjunkturfluktuationer utan snarare är förändringarna en följd därav.	
b) Privata investeringar är tämligen stabila och påverkar inte konjunkturfluktuationerna.	
c) I Finland orsakas konjunkturfluktuationerna ofta av variationer i exporten.	
d) Konjunkturfluktuationer kan i viss mån utjämnas genom att öka eller minska de offentliga utgifterna.	
2 Vilken av följande risker är INTE en central riskkälla i bankverksamhet?	
a) Kreditrisk.	
b) Marknadsrisk.	
c) Operativ risk.	
d) Kassaflödesrisk.	
3 Vilket av följande påståenden om effektiva marknader stämmer?	
a) På effektiva marknader kan aktiekurserna inte avvika från aktiens verkliga värde.	
b) På effektiva marknader kan ingen placerare med någon som helst placeringsstrategi erhålla abnormala avkastningar.	
c) På effektiva marknader handlar alla rationellt.	
d) På effektiva marknader kan ingen placerare klå marknaden under någon som helst tidsperiod.	
4 Vilket av följande påståenden om fonder stämmer INTE?	
a) Sånkallade <i>enhanced index</i> -fonder, det vill säga fonder som tillämpar semipassiv indexförvaltning, strävar efter en avkastning som följer eller smått överträffar indexavkastningen.	
b) Derivatfonder (hävstångsfonder) strävar efter en avkastning som överstiger aktiemarknadsavkastningen genom att ta betydligt större risker än aktiefonder.	

c) Blandfonder placerar i aktier och i räntebärande instrument.	
d) Såd kallade <i>high yield</i> -fonder placerar i aktier som noteras på utvecklingsmarknader.	
5 Utdelningen i SampNordBanken väntas vara en euro om ett år. Därefter väntas den växa med 2,5 % per år. Placerarnas avkastningskrav på aktien är 5 %. Företagets beta är 0,5. Vad är aktiens värde enligt Gordons och Shapiros tillväxtmodell för värdering av utdelningar?	
a) $1 / 5\% = 20$.	
b) $1 / (5\% - 2,5\%) = 40$.	
c) $1 / [0,5 \times (5\% - 2,5\%)] = 80$.	
d) Ingen av föregående.	
6 Enligt värdepappersmarknadslagen måste aktieägaren göra ett offentligt köpebud på alla kvarvarande aktier i bolaget om aktieägarens andel av rösträtten i bolaget överstiger	
a) 30 procent.	
b) en tredjedel.	
c) två tredjedelar.	
d) 90 procent.	
7 Makarna AA och BB skiljer sig. AA har en förmögenhet om 400 000 euro och skulder om 100 000 euro. BB har en förmögenhet om 200 000 euro men skulder om 300 000 euro. Inget äktenskapsförord föreligger. AA ska betala BB utjämning enligt följande.	
a) 0 euro.	
b) 100 000 euro.	
c) 150 000 euro.	
d) 200 000 euro.	
8 AA har 1995 köpt en skogsfastighet för 200 000 euro. Han har på nämnda fastighet gjort ett skogsavdrag om 30 000 euro. AA säljer nu fastigheten för 260 000 euro. Den beskattningsbara överlåtelsevinsten är	
a) 0 euro.	
b) 30 000 euro.	

c) 60 000 euro.	
d) 90 000 euro.	
9 CC köper en fastighet av BB. Enligt köpevillkoren är fastighetens pris 50 000 euro, utöver vilket CC tar på sig BB:s banklån om 100 000 euro. BB köpte fastigheten 1992 för 70 000 euro. BB gör en beskattningsbar överlåtelsevinst/överlåtelseförlust enligt följande:	
a) Förlust om 20 000 euro.	
b) 0 euro.	
c) Vinst om 80 000 euro.	
d) Vinst om 90 000 euro.	
10 Placeraren NN:s placeringsverksamhet har vuxit i omfattning till den grad att den härefter ses som näringsverksamhet. Inkomsterna från placeringsverksamheten kommer nu att beskattas som näringsinkomst, inte som förvärvsinkomst. Vilket av följande stämmer INTE efter att ändringen trätt i kraft?	
a) Placeringsinkomsterna kan förvandlas till förvärvsinkomster.	
b) Man kan inte längre använda den presumtiva anskaffningsutgiften.	
c) Gruppen av kostnadsslag som kan dras av i beskattningen utvidgas.	
d) Överlåtelseförluster är inte avdragsgilla i lika stor utsträckning som tidigare.	

DEL II

30 rätt(ja) / fel(nej)-frågor:

1	Kapitaliseringsavtal är en form av försäkringssparande.	
2	En till den breda publiken riktad placeringsrekommendation till exempel i en tidning är inte placeringsrådgivning.	
3	Penning- och finanspolitik är två centrala former av konjunkturpolitik.	
4	Man utförde på sommaren och i början av hösten 2009 stresstest av bank- försäkringsbranschen i Finland. Påstående: Med stresstest mäts företagets förmåga att överleva i givna förhållanden.	
5	Den högsta beslutanderätten i ett aktiebolag innehas alltid av dess styrelse.	
6	Sarbannes-Oxley -lagstiftningen har påverkat även finländska företag. Vad går den ut på? Påstående: Sarbannes-Oxley -lagstiftningen har att göra bland annat med hur företaget ordnar sin förvaltning och hur det tillmötesgår kravet att producera placerarinformation av hög kvalitet.	
7	Säljaren av ett masslån är tvungen att gottgöra obligationens köpare den upp-lupna räntan fram till affärsdagen.	
8	Köptioner ger en möjlighet till höga procentuella avkastningar med en be-gränsad kapitalinsats.	
9	Värdet på en köption sjunker då priset på den underliggande tillgången sti-ger.	
10	Om aktiekurserna rör sig i olika riktningar talar man om en positiv korrelation.	
11	Om aktiens beta är 1,7 reagerar aktien i genomsnitt 70 % häftigare än indexet för fluktuationer i marknaden.	
12	Masslån med kort lånetid är mer känsliga för räntefluktuationer än obligationer med lång lånetid.	
13	Då man ger placeringsrådgivning om lämpliga placeringsobjekt ska man beak-ta också de inkomster kunden får från icke-placeringsrelaterade inkomstkällor.	
14	Vid placering i fondandelsfonder blir man ofta utsatt för dubbla förvaltnings-avgifter, det vill säga den direkta avgiften till fondandelsfonden men också indirekt via de avgifter fondandelsfonden betalt till de målfonder den placerat i.	

15	En fond har enligt sin rapport ett högt Jensens alfa. Påstående: Placeringsrådgivaren bör säga placeraren att denne borde undvika en dylik fond.	
16	Försäkringstagaren <i>CC</i> har råkat ut för en vattenskada i sitt hem. Försäkringsbolagets ersättningsskyldighet är i övrigt odiskutabel förutom att <i>CC</i> och försäkringsbolaget har olika syn på ersättningens storlek. <i>CC</i> anser skadan vara 20 000 euro medan försäkringsbolaget anser den vara 10 000 euro. Påstående: Försäkringsbolaget är inte skyldigt att betala ens en del av ersättningen förrän man kunnat enas om ersättningsbeloppet.	
17	Den lagstadgade arbetspensionen har ett tak om 5 000 euro per månad.	
18	Med <i>covenant</i> avses en garantiförbindelse som i regel kan medföra borgensmannen en betalningsskyldighet även om fordringsägarens fordran på huvudgäldenären är oklar eller omtvistad.	
19	Då aktiebolag grundas kan aktiens teckningspris under vissa förutsättningar betalas även med annan egendom än med pengar, det vill säga i form av apportegendom.	
20	<i>NN</i> är anställd hos värdepappersföretaget <i>X Ab</i> . Han gör i sitt arbete ett fel som vållar kunden <i>AA</i> skada. Vållandet är dock lindrigt. Påstående: <i>NN</i> är inte ersättningsskyldig även om <i>X Ab</i> skulle bli tvunget att betala skadestånd till <i>AA</i> .	
21	Börsbolaget <i>X Abp</i> :s styrelse överväger att införa ett program för återköp av egna aktier. Man oroas dock över att programmet eventuellt strider mot förbudet att utnyttja insiderinformation eller mot förbudet att manipulera aktiekursen. Påstående: Nämnade förbud mot användning av insiderinformation eller mot kursmanipulation tillämpas inte, givet att återköpsprogrammet sker i enlighet med det direktiv Europeiska kommissionen utfärdat för sagda situation.	
22	<i>AA</i> fungerar som verkställande direktör i det börsnoterade industriföretaget <i>Z Abp</i> . Han äger aktier i <i>Z Abp</i> , likväl som i många andra finländska börsbolag. Dessa aktier har dock ingen koppling till <i>Z Abp</i> :s aktier eller verksamhet. Påstående: <i>AA</i> :s alla aktieinnehav är offentliga.	
23	Kunden <i>DD</i> erhåller placeringstjänster och grubblar huruvida hon vill bli bemött som en yrkesmässig placerare eller en icke-yrkesmässig placerare. Påstående: Yrkesmässiga placerare omfattas inte av ersättningsfonden för investerarskydd.	
24	<i>AA</i> kompletterar förmögenhetsuppgifterna i sin förhandsifyllda skattedeklaration till den del hans aktier i ett bostadsaktiebolag saknas. Påstående: Värdet på nämnda aktier behöver inte uppges.	

25	<i>NN</i> är allmänt skattskyldig i Finland men har inkomster som beskattats i landet <i>A</i> . För att undvika internationell dubbelbeskattning tillämpas avräkningsmetoden i Finland. Påstående: Avräkningsmetoden medför att <i>NN</i> i Finland slipper betala skatt på inkomst han fått i ett annat land.	
26	Den skattskyldige <i>NN</i> önskar på dagen för denna tentamen överklaga sin beskattning för beskattningsåret 2004. Påstående: Detta är fortfarande möjligt.	
27	Det gifta paret <i>AA</i> och <i>BB</i> är vardera 25 år gamla och har för avsikt att köpa sitt första hem. De har för avsikt att köpa bostadsaktierna i förhållandet <i>AA</i> 1/3 och <i>BB</i> 2/3. Påstående: Vardera maken kan dra nytta av regeln om skattefrihet vid försäljning av första bostad.	
28	Det finns ett rättsfall som gäller en timmerman som byggde villor för sitt eget bruk och bodde i varje villa i två år för att sedan åberopa skattefrihetsregeln för försäljning av egen bostad. Påstående: Försäljningsvinsten för egen bostad är inte skattefri om huset byggts av ett byggproffs för eget bruk.	
29	<i>AA</i> och <i>BB</i> har det gemensamma barnet <i>CC</i> . <i>AA</i> :s faderskap har fastställts. <i>AA</i> och <i>BB</i> har inte varit gifta med varandra tidigare. <i>AA</i> har nu gift sig med <i>DD</i> och har barnet <i>EE</i> med henne. <i>DD</i> har dessutom barnet <i>FF</i> från ett tidigare äktenskap. Inget testamente föreligger. <i>AA</i> dör. Påstående: <i>AA</i> ärvs till hälften av vardera <i>CC</i> och <i>EE</i> .	
30	Makarna <i>AA</i> och <i>BB</i> gör upp ett ömsesidigt besittningsrättstestamente. Som vittnen använder de sina två myndiga barn, <i>CC</i> och <i>DD</i> , som vardera är närvarande då testamentet skrivs. Påstående: I regel är ett dylikt testamente giltigt.	

4 Personförsäkringar som en del av konkursbo.

5 Hur ska placeringsanalyser och andra allmänna placeringsrekommendationer på ett behörigt sätt presenteras enligt värdepappersmarknadslagen?

Till slut ber vi dig svara på frågorna på följande sida.

Vi ber dig svara på följande frågor (påverkar inte bedömningen):

Får ditt namn/din adress användas vid marknadsföring som anknyter sig till dessa examina, t.ex. för att informera om seminarier avsedda för dem som avklarat tentamen?   ja   nej

Respons till examensarbetsgruppen och dem som sammanställt tentamen:

Returnera till slut alla svarpapper. Tack.

Reserverat för egna anteckningar. Du kan ta denna sida med dig.

Tilläggsinformation om resultaten: www.sijoittajapalvelin.net

	Del I		Del II		Del II		Del II
1		1		11		21	
2		2		12		22	
3		3		13		23	
4		4		14		24	
5		5		15		25	
6		6		16		26	
7		7		17		27	
8		8		18		28	
9		9		19		29	
10		10		20		30	

SÖKANDE AV ÄNDRING

Fas 1 – Begäran om ändring:

Den som avlägger tentamen för examina inom sektorn för investeringstjänster har möjlighet att **inom två veckor efter att svaren offentliggjorts** be om utredning över svarsgrunderna och att tentandens egen tolkning av frågan beaktas vid bedömningen av tentamen. En fritt formulerad begäran görs på webbadressen www.sijoittajapalvelin.net eller per e-post till adressen apv@aaltoee.fi. Aalto University Executive Education Oy (Aalto EE) ber frågeställaren eller frågeställarna om utlåtande och fattar beslut på grundval av tentandens och frågeställarens eller frågeställarnas utredning.

Fas 2 – Rättelseyrkande:

Om tentanden fortfarande är missnöjd med bedömningen kan han/hon av examensarbetsgruppen för examina i placeringsärenden **inom två veckor från att svaret till begäran om ändring getts** be om revidering av bedömningen. Förutsättningen för att rättelseyrkande kan göras är att begäran om ändring har behandlats. Skriftliga rättelseyrkanden adresseras Aalto University Executive Education (Mechelingatan 3 C, 00100 HELSINGFORS / apv@aaltoee.fi). Rättelseyrkandet behandlas i examensarbetsgruppen på grundval av frågeställarens eller frågeställarnas utlåtande och tentandens rättelseyrkande. Vid behov begär examensarbetsgruppen ett neutralt expertutlåtande till rättelseyrkandet. Målsättningen är att delge beslutet till rättelseyrkandet inom tre veckor från dess ankomst till Aalto EE. Behandlingen av rättelseyrkandet sker så anonymt som möjligt. Aalto EE informerar tentanden personligen.